

Plaatselijke aanduiding bouwhistoriemonument

Papengas 9

Aanwijzingsbesluit

n.t.b

ID-code

2845

Redegevende omschrijving van het bouwhistoriemonument

KORTE BOUWGESCHIEDENIS

Het pand gelegen aan Papengas 9 vormde oorspronkelijk één pand met Papengas 7. Het pand maakt deel uit van het huidige Glashuiskwartier. De Papengas is een zijstraat van de Lange Hezelstraat. De bebouwing op deze plaats is ontstaan in de vroege middeleeuwen. In deze periode was de Lange Hezelstraat, die het tracé van een Romeinse weg volgde, de centrale as van de stad.

Tijdens de stadsbrand van 1534 brandde het grootste deel van de toenmalige houten huizen aan de Papengas af. Na de stadsbrand, in de 16e of 17e eeuw, werd het pand op de Papengas 7 (toen nog samen met het pand op de Papengas 9) weer opgebouwd. Papengas 7-9 was een eenlaags gebouw onder een zadeldak evenwijdig aan de straat. In de zuidelijke scheidingsmuur (tussen Papengas 5 en 7) is nog de oorspronkelijke topgevel met vlechtingen te zien. Deze muur stamt vermoedelijk uit de 16^e of 17^e eeuw, gezien de hijsopening en het metselwerk.

De fundering bestaat uit poeren van mergel en bakstenen spaarbogen en deze stamt ook uit de bouwtijd. In de 18^e of vroeg 19^e eeuw werden de twee woningen gesplitst. Op de eerste kadastrale kaart uit 1830 is er al sprake van twee woningen. De woningscheidende muur tussen die in deze tijd gebouwd is had oorspronkelijk geen fundering. Deze is tijdens de renovatie van 2000/2002 toegevoegd.

De huidige vorm is ontstaan aan het midden van de 19^e eeuw. Toen zijn de voorgevel, balklagen en de kapconstructie vervangen. In de 19^e of 20^e eeuw zijn beide panden herbestemd tot magazijn. Hiervoor zijn er magazijndeuren in de voorgevel geplaatst. De 19^e-eeuwse indeling met twee zelfstandige vensters is nog zichtbaar aan de twee strekken boven de magazijndeuren. Na de Tweede Wereldoorlog raakte het gebouw in verval en in 2000 werd het gebouw hersteld, wat neerkwam op bijna gehele vernieuwing. De gevels werden schoongemaakt en opnieuw gevoegd en er kwamen nieuwe kozijnen, ramen, deuren en gootlijsten. Bij de vernieuwing is de indeling van de voorgevel uit de 19^e of 20^e eeuw aangehouden.

OMSCHRIJVING VAN HET BOUWHISTORIEMONUMENT

Het pand is ontstaan in de 16^e of 17^e eeuw. Mogelijk is er een deel van de fundering van mergelstenen kolommen en bakstenen segmentbogen uit de bouwperiode bewaard gebleven. De voorgevel met metselwerk stamt uit de 19^e eeuw. Het voegwerk, de kozijnen, de ramen, de deuren en de gootlijsten stammen uit 2000/2002. Hierbij is de verdeling van de 19^e-eeuwse gevel met magazijndeuren aangehouden. In de achtergevel zijn mogelijk nog fragmenten van het oorspronkelijk metselwerk uit de 16^e of 17^e eeuw aanwezig. De woningscheidende muur tussen 7 en 9 stamt uit de 18^e of vroeg 19^e eeuw. Hiervoor is geen kalkspecie maar leem gebruikt voor het metselwerk. De fundering van deze muur stamt uit 2000/2002.

Vervolgvel

1

WAARDERING

Papengas 9 heeft stedenbouwkundige waarde door de parcellering ontstaan in de 16^e of 17^e eeuw en later aangepast is in twee percelen in de 18^e of 19^e eeuw. Deze parcellering maakt deel uit van de historische stadsstructuur.

Het pand heeft bouwhistorische waarde vanwege de verwachting dat er nog fragmenten van het oude metselwerk uit de 16^e of 17^e eeuw aanwezig zijn in de achtergevel en vanwege de verwachting dat de woningscheidende muur tussen Papengas 7 en 9 uit de 18^e of vroeg 19^e eeuw nog aanwezig is. Deze verwachting is gebaseerd op de bouwhistorische verkenning uit 2002, aangezien de binnenkant van het pand niet bezocht kon worden.

Bronnen:

Ronald Glaudemans, *Verborgten verleden*, Een groot middeleeuws dwarshuis aan de Lange Hezelstraat, p. 44-55, 2004, Utrecht: p/a Stichting Matrijs.

J.A. van der Hoeve, *Bouwhistorische verkenning, Papengas 5, 7 en 9, Nijmegen*. 23 juli 2002.

<https://www.huisvandenijmeegsegeschiedenis.nl/info/Papengas>

Kadastrale tenaamstelling	23 januari 2023
Kadastrale aanduiding	NMG00
Gemeente:	Nijmegen
Sectie:	C
Nummer(s):	4255

foto's op vervolgblad

Vervolgvel
2

Perceel Papengas 9 oranje (Bron: Streetsmart).

Vervolgvel
3

Voorgevel Papengas 7 (links) en Papengas 9 (rechts).

Vervolgvel
4

Achtergevel Papengas 7 (rechts) en Papengas 9 (links) in 2002 (Bron: bouwhistorische verkenning).

Vervolgvel
5

